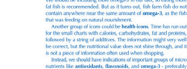

A New Approach to Labeling

udgivet tre udgaver af rapporten **Seven Sins of Greenwashing**. Heri deler man overtrædelserne op i 7 kategorier: 'fremhævelse af uvæsentlige ting', 'manglende bevis', 'uklarhed', 'falsk mærkning', 'manglende relevans', 'urigtighed' og 'det mindste af to onder'.

Ved den første opgørelse i 2007 overtrådte mere end 99% af de undersøgte produkter mindst én af de syv greenwashing-synder. Således informerede mindre end 1% af produkterne korrekt om, hvordan og i hvilken udstrækning, de var grønne. Næsten halvdelen af de observerede tilfælde af greenwashing faldt under kategorien Hidden trade-off, **fremhævelse af uvæsentlige ting** - det at man baserer sine grønne anprisninger på en lille og for helheden uvæsentlig detalje i det samlede billede. I 2009 var der 2% af de 2.739 undersøgte produkter, som ikke overtrådte nogen af de 7 greenwashing-synder, og i 2010 var andelen steget til 4,5% af i alt 4.744 produkter. Så det går den rigtige vej. Men stadig er det en bedrøveligt lille del af produkterne, som ikke 'overdriver' om deres grønne kvaliteter.

Samtidig er der i titusindvis af produkter, som end ikke gør sig anstrengelser for at præsentere sig som grønne. Vi har derfor lavet denne skitse til en **ikonbaseret** mærkningsordning, som en anden og langt mere direkte måde at gøre os forbrugere i stand til at træffe kvalificerede valg. Det er i al sin enkelhed en serie små piktogrammer, som tilsammen giver en information, som vi som forbrugere fortjener, og som burde være obligatorisk for alle produkter.

Hvis man for eksempel bruger **kunstgødning** eller **pesticider** til et produkt, så skal det fremgå af produktet. Hvis der er tale om en **genmanipuleret** afgrøde - enten direkte eller som foder - skal det fremgå, ligesom hvis man har brugt **penicillin**. Tilsvarende vil det være enkelt at angive, om et produkt er **høstet i naturen** eller **traditionelt dyrket**, hvilket kunne indebære dyrkningsmetoder med bæredygtigt husdyrhold, uden foderimport fra den store verden og med brakmarker og overdrevsarealer, som giver plads til biodiversiteten. Eller måske dyrket i en moderne **polykultur** med mange forskellige planter side om side, som kan mindske behovet for kunstgødning og sprøjtemidler. Hvis tomaten er dyrket i drivhus, skal det angives, og det vil være let at have to forskellige ikoner alt efter, om der er tale om **opvarmet drivhus** eller **koldhus** - eller om den er dyrket uden jord.

Vi skal klædes på til at træffe kvalificerede valg

På den måde bliver vi mindet om, at historien bag en tomat's tilblivelse ikke er den samme året rundt. Det giver langt bedre muligheder for at vælge miljørigtige produkter, og vi får gennem vores

forbrugsvalg langt bedre muligheder for at støtte de mennesker og virksomheder, som prøver at mindske miljøbelastningen. Samtidig kunne man håbe, at den obligatoriske angivelse ville anspore flere til at tænke sig om, før de importerer fødevarer med fly, hælder genmanipuleret føde i deres husdyr osv.

Man kan diskutere, om det er for drastisk at vælge et dødningehoved til for eksempel cigaretpakker - for vi mennesker overlever jo rygningen i ganske mange år. Det vigtige er, at vi får et alfabet af små umiddelbart genkendelige piktogrammer, som klæder os godt på til at kunne træffe **kvalificerede valg**, når vi køber ind.

Transport står i dag for en stor del af klimapåvirkningen fra vores fødevareproduktion. Derfor er der en gruppe af **transport-ikoner**, som angiver, om produktet er transporteret med skib, tog, fly, lastbil eller måske ladcykel med en angivelse nedenunder af, hvor langt produktet er transporteret. En lille **froststjerne** viser samtidig, om der har været tale om køle- eller dybfrost-transport. I en tid, hvor det bliver stadig klarere, at vi må styrke den lokalt producerede mad og mindske det 20. århundredes uvane med at transportere alting rundt på kloden, ville man med en sådan mærkningsordning kunne gå udenom flyimporteret mad. Og man vil få synliggjort, at en fiskefilet, som er vokset op i danske farvande, meget vel kan være pakket på den anden side af jordkloden - og dermed have været ude på to lange rejser, inden den nåede vores middagsbord.

Med de små ikoner kan man umiddelbart afgøre, om der er tale om **burhøns** eller **fritgående høns**, om der er tale om dambrugsfisk eller fisk, som er opvokset i den frie natur. Det har stor betydning både for dyrevelfærden, for det omgivende miljø og for vores sundhed. Vi skal for eksempel gerne have mere **omega-3** i vores kost og bliver derfor anbefalet at spise mere af den fede fisk. Men det viser sig, at **dambrugsfisk** ikke har nær samme omega-3-indhold som den fisk, der har levet af naturlig føde.

En anden gruppe af ikoner kunne være **sundheds-ikoner**. Tiden er løbet fra de små tabeller med kalorier, kulhydrater, fedtstoffer og proteiner efterfulgt af lange rækker af E-numre. Det er sandsynligvis lutter korrekt information, men ernæringsmæssigt giver det ikke noget samlet billede af varens ernæringsværdi, og det er ikke en information, som man umiddelbart gør brug af, når man handler. I stedet burde vi få markeringer af indholdet af vigtige grupper af mikronæringsstoffer som **antioxidanter**, **flavonoider**, og **omega-3** - gerne med angivelser af intensiteten: * / ** / ***. Sammen med dyrknings- og oprindelsesinformationerne vil det kunne hjælpe os godt på vej til at kunne vælge, så det er godt både for vores egen sundhed og for landskabernes og planetens sundhed.